

Draga učenka, dragi učenec,

Velikonočni prazniki so za nami, pred nami pa ... le koliko tednov še tako »na daljavo ...

In ni druge, potrebno bo obravnavati novo snov, a naj vas ne bo preveč strah. Ker obvladate stavčne člene, bo ta nova snov za vas »mala malca«. A še prej zadolžitvi, ki ostajata in se vlečeta iz preteklih tednov.

Spodnji dve zadolžitvi ostajata tudi za ta teden:

Zadolžitev za tiste, ki bi radi povedali vsebino knjig za bralno značko:

Zavedam se, da bo s tem nekoliko več dela, prav gotovo pa tudi ena zanimiva izkušnja več: če želiš opraviti bralno značko, v wordov dokument napiši:

Avtor in naslov knjige

Kratko vsebino (ne več kot pol strani)

Predstavi glavnega junaka/junakinjo: v čem bi mu bil rad podoben ...

Tvoje mnenje o knjigi

Če boš kopiral s spleta, bom to zagotovo ugotovila.

Zadolžitev, ki ni v okviru treh rednih ur – priprava govornega nastopa, je pa BILA (pred karanteno) obvezna za vse.

Kot veste, nas v tem šolskem letu čaka še govorni nastop. Nekateri že imate izbrane knjige, drugi še ne. Svetujem vam, **če se seveda le da**, da se v tem času pripravite tudi na ta nastop. Navodila ste že dobili. Nekateri ste tudi vpisali v moj seznam naslov izbrane knjige. Tisti, ki tega še niste storili, mi to sporočite na moj e-naslov, ki ga sedaj že poznate.

Vsebinsko GN lahko napišete v Wordov dokument in mi ga pošljete v priponki, da vam ga pregledam (če želite). Pošljete mi lahko tudi PPT predstavitev, ki oz. če jo boste pripravili. Če pripravljate plakat, pa ga lahko fotografirate in mi ga prav tako pošljete. Ko se boš naučil besedilo na pamet, mi sporoči in opravil ga boš preko »skypa ali zooma ali vibra«.

Če GN ne morete pripraviti, ker vam zmanjkuje časa, ste preobremenjeni, nimate knjig, GA NE PRIPRAVLJAJTE!

Sedaj pa k pouku. Če česar koli ne boš razumel, me lahko vprašaš po e-pošti.

Kot sem vam uvodoma omenila, z novo snovjo ne boste imeli težav, ker obvladate stavčne člene, a za vsak primer jih bomo v uvodu najprej ponovili.

Da opraviš vse te naloge, imaš časa do torka, 21. 4. 2020. Naslednji teden bo nekoliko manj snovi.

Torej pripravi zvezek. Še vedno velja: Kar je napisano **z modro** ali **rdečo**, **napiši/prepiši v zvezek**. S črno je napisano moje navodilo oz. razlaga. In ne pozabi: **po ponovnem snidenju bom zvezke pregledala.**

PA ŠE NEKAJ: verjetno se boš vprašal, zakaj moraš to znati. Naj ti naštejemo le nekaj razlogov: **DA SE BOŠ ZNAL PRAVILNO IZRAŽATI (PISNO ALI USTNO), DA BOŠ VEDEL, DA ISTE MISLI LAHKO IZRAZIMO NA RAZLIČNE NAČINE, DA BOŠ ZNAL PRAVILNO UPORABLJATI VEZNIKE, KI JIH BOMO SPOZNALI, DA BOŠ ZNAL PRAVILNO UPORABLJATI VEJICE (TE SO, KOT VEŠ, ZA POMEN POVEDI ZELO POMEMBNE, VČASIH CELO ODLOČAJO O »ŽIVLJENJU IN SMRTI«) ...**

ČE TI KARKOLI NE BO RAZUMLJIVO, SI VPRAŠANJA NAPIŠI. NASLEDNJI TEDEN NAMERAVAM Z VAMI VZPOSTAVITI VIDEO UČNO URO PREKO ZOOMA IN ME BOŠ LAHKO VPRAŠAL.

Napiši v zvezek pod <u>NEUMETNOSTNA BESEDILA</u>: Učenje na daljavo, 5. teden (14. 4.–17. 4.)
--

1. šolska ura

V zvezek napiši naslov: **Ponovitev stavčnih členov.**

S podčrtovanjem določi stavčne člene. Če si pozabil, katere stavčne člene poznamo in kako jih podčrtamo, si pomagaj z miselnim vzorcem, ki ga imaš v zvezku ali s preglednico na platnicah DZ. Rešitve najdeš na koncu, vendar najprej reši in šele nato preveri.

Časopisna hiša delo vsako leto nagradi najboljši roman.

Nagrada se imenuje kresnik.

Priznanje podeljujejo na ljubljanskem Rožniku.

V letu 2008 je kresnika dobil Štefan Kardoš.

SEDAJ PA PREGLEJ, ALI IMAŠ NALOGE V DZ OD STR. 48 DO 52 REŠENE. ČE TI JE KATERA OSTALA NEREŠENA, JO NAREDI.

NATANČNO PREBERI!

Povedi v katerih si podčrtoval stavčne člene, so seveda enostavčne. Zakaj?

Ker so vse povedi sestavljene iz enega stavka.

Kako pa veš, da so iz enega stavka?

Ker imajo le eno osebno glagolsko obliko.

Kaj je že osebna glagolska oblika?

To je tisti glagol, ki mu lahko določimo osebo, število, čas.

Na tem mestu je verjetno čas, da se spomnimo, kaj je stavek in kaj poved.

Naj te še enkrat spomnim: kar je zapisano z rdečo in modro zapisuj v zvezek. S črno je zapisana moja razlaga.

Naslov v zvezek: **POVED IN STAVEK**

Za **STAVEK** smo rekli, da **so to besede, zbrane okrog osebne glagolske oblike**, stavek mora torej vsebovati osebno glagolsko obliko. Zato smo rekli, da v stavku vedno najprej poiščemo POVEDEK (kot besedna vrsta je to osebna glagolska oblika).

Primeri za stavke: **premagal je Brdavsca ALI PA pojdiva.**

Kaj je **POVED**, se verjetno spomniš: **začnemo jo z veliko začetnico in končamo s končnim ločilom (. ? !)**

Poved je lahko nestavčna: Da. Ob petih. (Nestavčna je zato, ker nima osebne glagolske oblike.)

Lahko pa je poved enostavčna ali prosta: Pridem ob petih. (Pridem je osebna glagolska oblika – glagol – in ker je v tej povedi le ena osebna glagolska oblika, je torej poved ENOSTAVČNA.)

Povedi pa so lahko tudi večstavčne ali zložene (to so povedi iz dveh ali več stavkov):

- Prišel bom ob petih, ker sva se tako dogovorila. (Poved je iz dveh stavkov, ker ima dve osebni glagolski obliki: prišel bom IN sva se dogovorila.)

- Napisal sem nalogo, naučil sem se pesem, na koncu pa sem pospravil še svojo sobo. (Poved je iz treh stavkov, ker ima tri osebne glagolske oblike, to so: napisal sem, naučil sem se, sem pospravil.)

POVED IN STAVEK TOREJ NI ENO IN ISTO.

Ko smo obravnavali stavčne člene, smo se ukvarjali le z enostavnimi povedi. V prihodnjih urah pa bomo to naše znanje razširili na večstavčne povedi.

Reši naloge v DZ, str. 53 (1.–3.)

---

2. in 3. ŠOLSKA URA

VEČSTAVČNE OZ. ZLOŽENE POVEDI

VEČSTAVČNE POVEDI so lahko zložene na dva načina.

- **podredno zložene**
- **priredno zložene**

Priredno zložene povedi bomo obravnavali prihodnje leto, vendar da boš lažje razumel podredno zložene povedi, bomo na kratko spregovorili o priredno zloženih povedih.

PRIREDNO ZLOŽENE POVEDI

Zapiši poved v zvezek in v njej podčrtaj osebne glagolske oblike (glagole).

Zadnje dni pred maratonom počivamo, lahkotno tečemo, jemo testenine in čakamo na pok štartne pištole.

Koliko je v povedi stavkov?

Tako je. Stavki so 4, ker so 4 osebne glagolske oblike, in sicer počivamo, tečemo, jemo, čakamo (te besede si tudi podčrtal).

Sedaj pa zgornjo večstavčno poved spremeni v 4 enostavčne povedi. Poskusi sam, potem pa preveri, ali si pravilno razmišljal in jih zapiši v zvezek.

Zadnje dni pred maratonom počivamo. Lahkotno tečemo. Jemo testenine. Čakamo na pok štartne piščalke.

Ali je kateri od teh stavkov pomembnejši od drugih?

NE, stavki so enakovredni.

Kadar sta v povedi dva ali več enakovrednih stavkov, vsak torej lahko stoji samostojno, je poved zložena PRIREDNO.

Sedaj pa snov, ki jo bomo obravnavali kar nekaj ur. Vendar, če znaš stavčne člene, tudi s tem ne boš imel težav (sem že stokrat povedala, kajne).

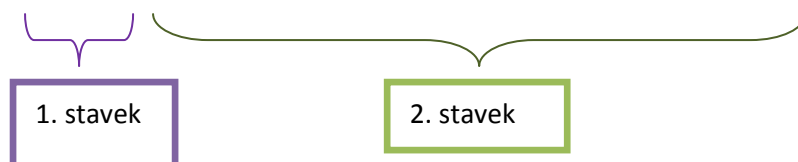
PODREDNO ZLOŽENA POVED

Spodnjo poved zapiši in v njej podčrtaj osebne glagolske oblike (glagole).

Pazimo, da vsak drugi dan opravimo krajši lahkoten tek.

Podčrtal si pazimo in opravimo.

Pazimo, da vsak drugi dan opravimo krajši lahkoten tek.

Sedaj pa zgornjo večstavčno poved spremeni v dve enostavčni povedi. Ne izpusti nobene besede.

Pazimo. Da vsak drugi dan opravimo, krajši lahkoten tek.

Ali je kateri od teh stavkov pomembnejši od drugega oz. lahko stoji samostojno? Odgovori ustno.

Kateri stavek pa ne more stati samostojno?

Tako je: samostojno lahko stoji prvi stavek (Pazimo.), ta je torej pomembnejši, imenujemo ga **GLAVNI STAVEK**.

Drugi stavek pa ni samostojen in je podrejen glavnemu stavku oz. je od njega odvisen (Da vsak drugi dan opravimo, krajši lahkoten tek). Zato ga imenujemo **ODVISNI STAVEK**.

Pazimo, da vsak drugi dan opravimo krajši lahkoten tek.

Po enem od teh dveh stavkov se lahko vprašaš s pomočjo drugega stavka?
Poskusi.

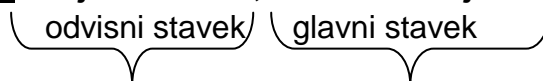
Pazimo, da vsak drugi dan opravimo krajši lahkoten tek.

Kaj pazimo?

Da vsak drugi dan opravimo krajši lahkoten tek.

S pomočjo glavnega stavka se lahko sprašujemo po odvisnem stavku.

Ni nujno, da glavni stavek stoji na prvem mestu. Lahko imamo na začetku tudi odvisni stavek, npr. Ker je bilo mraz, sem oblekel jakno

ZGORNJA POVED JE TOREJ ZLOŽENA PODREDNO. TO POMENI, DA IMAMO V POVEDI EN GLAVNI STAVEK IN ENEGA ALI VEČ ODVISNIH STAVKOV.

Za glavni stavek je značilno, da lahko stoji samostojno.

Za odvisni stavek je značilno:

- da ne more stati samostojno
- da se po njem vprašamo s pomočjo glavnega stavka
- da ima veznik (v zgornjem primeru je to besedica *da*)

Med glavnim in odvisnim stavkom vedno stoji vejica.

Sedaj pa naredi nalogo, da preveriš, ali si snov razumel. Spodaj so rešitve.

V spodnjih povedih obkroži GLAVNI STAVEK.

Poklicala me je po telefonu, ker se ne smeva družiti.

Ko bom rešil vse naloge, bom preveril rešitve.

Da bi mamu presenetila, sem pospravila stanovanje, preden je prišla iz službe.

Spodnjega navodila ne zapisuj v zvezek, čeprav je zapisan z rdečo:

Reši nalogo 1 v DZ na str. 54, 55

Ko opraviš vse naloge za ta teden, mi pošlji e-sporočilo, ali si snov razumel. Če česa nisi razumel, mi to lahko napišeš.

Še enkrat ti povem, kako napišemo e-sporočilo:

Primer:

Spoštovani,

snov o zloženih povedih sem razumel.

Lep pozdrav,

Tin Potepin

ALI

Spoštovani,

Snov o zloženih povedih mi dela težave. Ne razumem, kako poiščem glavni stavek.

Lepo pozdravljeni,

Jan Poteptan

Rešitve 1. ure:

Časopisna hiša delo vsako leto nagradi najboljši roman.

os.

/////////
p. d. č.

pov.

pred. v T

Nagrada se imenuje kresnik.

os. pov.

/////////
p. d. n.

Priznanje podeljujejo na ljubljanskem Rožniku.

/////////
Pred. v T

p. d. k.

V letu 2008 je kresnika dobil Štefan Kardoš.

/////////
p. d. č.

pred. v T

Rešitve 3. ure:

V spodnjih povedih obkroži GLAVNI STAVEK.

Poklicala me je po telefonu, ker se ne smeva družiti.

Ko bom rešil vse naloge, bom preveril rešitve.

Da bi mamu presenetila, sem pospravila stanovanje, preden je prišla iz službe.